

ΑΡΘΡΟ ΣΥΝΤΑΞΗΣ EDITORIAL

Αποχαιρετισμός

Έληξε, στο προηγούμενο τεύχος, η 12ετής θητεία μου ως Διευθυντή Σύνταξης των *Αρχείων Ελληνικής Ιατρικής*. Αποχωρώ με την αίσθηση ότι εξάντλησα κάθε δυνατότητα, ώστε να ανταποκριθώ με τον καλύτερο τρόπο, αφενός σε αυτή την εξαιρετική τιμή που μου επιφύλαξε η Ιατρική Εταιρεία Αθηνών και αφετέρου στις προσδοκίες των αναγνωστών και των συγγραφέων του Περιοδικού. Όπως σε κάθε τέτοια περίπτωση, άλλοι θα κρίνουν το αποτέλεσμα της προσπάθειάς μου. Συνειδητά, εξ άλλου, όλα αυτά τα χρόνια λειτούργησα υπό το πρίσμα μιας γενικότερης αντίληψης για τον Ελληνικό Βιοϊατρικό Τύπο (ΕΒιΤ),¹⁻³ την οποία γνωρίζω ότι αρκετοί θεωρούν αιρετική. Ο προσωπικός απολογισμός που επιχειρείται στις επόμενες γραμμές, δεν είναι τίποτε περισσότερο από το αντίδωρο που οφείλω στους συναδέλφους, με τους οποίους συνεργάστηκα, καθώς και στους εξάντλησαν ή επιμένουν να καταθέτουν το μεράκι τους στη Σύνταξη των ελληνικών ιατρικών περιοδικών.

Η θητεία μου στη Σύνταξη του Περιοδικού υπήρξε μια από τις εντονότερες εμπειρίες της επιστημονικής μου ζωής. Χωρίς δισταγμό, θάλεγα πως ήταν ανεπανάληπτη μαθητεία. Η διαχείριση του επιστημονικού λόγου ως τελικού προϊόντος της Επιστήμης αποτελεί εξ αντικείμενου δύσκολη πρόκληση και μεγάλη ευθύνη. Ιδιαίτερα, όταν γνώμονας του Συντάκτη δεν είναι μόνο η αυτονόητη υπεράσπιση της προόδου της Επιστήμης, αλλά και ο σεβασμός της πνευματικής ιδιοκτησίας των συγγραφέων, σύμφωνα με την αντίληψη που εκείνοι έχουν διαμορφώσει γι' αυτή, στη διάρκεια της όποιας –μικρής ή μεγάλης– ερευνητικής τους προσπάθειας. Ακροβατώντας ανάμεσα σ' αυτές τις δυο αρχές, είχα την ευκαιρία να δω σφαιρικά και να θαυμάσω, ακόμη μια φορά κι από τα μέσα της, την αρχιτεκτονική της Επιστήμης. Και να διαπιστώσω ότι η Σύνταξη δεν είναι ένα απλό επιστημονικό συμβάν, αλλά η κοινή τελική πράξη όλων των παραστάσεων της Επιστήμης.

Οι πρώτοι, με τους οποίους συνεργάστηκα, ώστε να φτάσω σ' αυτές τις διαπιστώσεις, ήταν οι συγγραφείς και οι κριτές του Περιοδικού. Δεν θα διαμαρτυρόμουν, αν με χαρακτήριζαν δύστροπο Συντάκτη, και τους ευχαριστώ πολύ όλους, γιατί επέμεναν να με ανέχονται με περισσή εμπιστοσύνη. Την επιμονή μου, βέβαια, για αξιοπρεπή επιβίωση του Περιοδικού, μέσα στο μεταβαλλόμενο τοπίο του διεθνούς βιοϊατρικού Τύπου και, πολύ περισσότερο, μέσα στο απαξιωμένο περιβάλλον του ΕΒιΤ, δεν μοιράστηκα μόνο με συγγραφείς και κριτές. Όπως είναι καλά γνωστό, στην πατρίδα μας «την ιστορία γράφουν οι παρέες» και η παρέα που συμπορεύτηκε μαζί μου στη Σύνταξη του Περιοδικού ήταν καλή και τόσο μεγάλη, που η προσωπική αναφορά στο κάθε μέλος της θ' αφήσει έξω τους περισσότερους. Από τα πριν, ζητώ τη συγγνώμη τους και είμαι σίγουρος πως θα κατανοήσουν τις παρακάτω επιλεκτικές αναφορές μου.

Ο ιδρυτής του Περιοδικού κ. Θόδωρος Μουντοκαλάκης και η προκάτοχός μου κ. Ελένη Αδάμ μοιράστηκαν μαζί μου αφειδώλευτα την πολύτιμη εμπειρία τους. Ρεαλιστικότερος ο πρώτος, κοντύτερα στην ουτοπία μου η δεύτερη, μ' έκαναν να περιμένω με αγωνία την κρίση τους αμέσως μετά από την έκδοση του κάθε τεύχους. Οι αγαπημένοι μου φίλοι Κώστας Γουργουλιάνης και Πέτρος Σκαπινάκης δεν ήταν μόνο για τους τύπους Αναπληρωτές Διευθυντές Σύνταξης. Αγάπησαν και δούλεψαν με συνέπεια για το Περιοδικό. Οι Ειδικοί Συντάκτες είχαν, επίσης, ουσιαστική συμβολή στη λειτουργία του Περιοδικού. Για διαφορετικούς λόγους τον καθένα, αναφέρω επώνυμα τον αείμνηστο Θόδωρο Βρακατσέλη, που έφυγε τόσο νωρίς, και τον κ. Λουκά Σπάρο. Η στήλη της Εφαρμοσμένης Ιατρικής Έρευνας που με την ευθύνη του συντήρησε, επί σειρά ετών, νομίζω ότι σφράγισε τη φυσιογνωμία και την ποιότητα του Περιοδικού. Το Περιοδικό θα έπασχε αν η κ. Σίνα Νάκου, σιωπηλά και ανιδιοτελώς, δεν φρόντιζε για την άρτια διόρθωση των αγγλικών κειμένων. Της οφείλονται πολλά για τη διεθνή παρουσία του Περιοδικού, όσο περιορισμένη κι αν είναι. Τελειώνοντας, δεν θα ξεχάσω ποτέ τη δουλειά του Παναγιώτη Κοκκινίδη, χάρη στην οποία το Περιοδικό ήταν

ένα από τα πρώτα ιατρικά περιοδικά που εμφανίστηκαν με πλήρη κείμενα και ανοικτή πρόσβαση στο διαδίκτυο.

Αν και ήδη με διακατέχει αίσθημα νοσταλγίας, νιώθω ειλικρινά ευτυχής που ο αγαπτός συνάδελφος και δοκιμασμένος Συντάκτης κ. Πάννης Μελέτης δέχθηκε να είναι ο νέος Διευθυντής Σύσταξης του Περιοδικού. Ο κ. Μελέτης γνωρίζει πολύ καλά την “τέχνη” σε διεθνές επίπεδο, θα δημιουργήσει εύκολα τη δική του παρέα, θα προχωρήσει με επιτυχία στην απαραίτητη ανανέωση και βελτίωση του Περιοδικού και θα βάλει τη δική του σφραγίδα στο επιστημονικό και εκδοτικό του ύφος. Εύχομαι να του δοθούν οι δυνατότητες, ώστε να επιβάλει στην

παρέα του τον απαιτούμενο επαγγελματισμό, η έλλειψη του οποίου αποτελεί κατά τη γνώμη μου κομβικό πρόβλημα για το μέλλον του ΕΒιΤ.

A.E. Γερμενής

Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

1. ΓΕΡΜΕΝΗΣ Α. Ο Ελληνικός Ιατρικός Τύπος αιχμάλωτος του δείκτη επιρροής. *Αρχ Ελλην Ιατρ* 1998, 15: 140–143
2. ΓΕΡΜΕΝΗΣ Α. Το άδηλο μέλλον των βιοϊατρικών περιοδικών. *Αρχ Ελλην Ιατρ* 1999, 16:8–9
3. ΓΕΡΜΕΝΗΣ Α, ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ Δ. Οι διαστάσεις και τα σύνορα του Ελληνικού Ιατρικού Τύπου. *Αρχ Ελλην Ιατρ* 1999, 16:544–549